

Udsagnsord 3

2. Regelmæssige udsagnsord

Denne gruppe af udsagnsord er langt den største. I denne gruppe findes næsten alle låne- og fremmedord fra andre sprog, f.eks. at tackle, at mixe, at konfigurere, at illuminere m.fl.

Der findes kun én bøjning i person og tal på dansk – i modsætning til f.eks. tysk. Det er én af fordelene, som en udlænding har ved at lære dansk. Det er altså ligegyldigt, hvem der udfører handlingen, endelsen er den samme.

Nutid

Endelsen i nutid er enten –r eller –er. F.eks. at køre – jeg kører, at nå – jeg når.
NB. Nogle ganske få ord får undtagelsesvis endelsen –s, f.eks. væmmes og længes.

1. person / ental: Den, der taler.	1. person / flertal: Dem, der taler.
2. person / ental: Den, man taler til.	2. person / flertal: Dem, man taler til.
3. person / ental: Den, man taler om.	3. Person / flertal: Dem, man taler om.

Ental	Dansk	Tysk	Flertal	Dansk	Tysk
1. person	jeg spiller	ich spiele	1. person	vi spiller	wir spielen
2. person	du spiller	du spielst	2. person	I spiller	ihr spielt
3. person	han spiller	er spielt	3. person	de spiller	sie spielen

Bemærk, at der er samme endelse i både ental og flertal.

Datid

De regelmæssige udsagnsord har i datid 3 forskellige endelser:

-de, -te og –ede.

- ◆ at sige – han sag**de**, at dø – han dø**de**, at gøre – han gjor**de**, at lægge – han lag**de**
at have – han hav**de** (hjælpeudsagnsord jf. side 10)
- ◆ **Bemærk:** Der findes kun de ovennævnte regelmæssige ord med denne endelse.
- ◆ at høre – jeg hør**te**, at læse – han læs**te**, at blæse – det blæs**te**, at røre – han rør**te**.
I denne gruppe findes en hel del ord.
- ◆ at vaske – jeg vask**ede**, at fløjte – han fløj**tede**, at dribble – han dribl**ede**, at printe – han print**ede**,
at formatere – han format**erede**, at ignorere – han ignor**erede**.
I denne gruppe findes de fleste. Langt de fleste nye ord og ord fra andre sprog får denne endelse.

Førnutid

Endelserne i førnutid er enten –t eller –et.

De udsagnsord, der i datid får endelsen –ede, får i førnutid endelsen –et.

Eks. at grave – grav**ede** – har grav**et**, at spille – spill**ede** – har spill**et**.

De udsagnsord, der i datid får endelsen –te, får i førnutid endelsen –t.

Eks. at løse – løs**te** – har løst, at vise – vis**te** – har vist.

Udsagnsord, der er bøjet i førnutid, kan ikke anvendes uden brug af et hjælpeudsagnsord.

En sætning vil derfor ikke kunne se således ud: Jeg netop læst en god bog. Her skal benyttes et hjælpeudsagnsord (har). Se afsnittet om hjælpeudsagnsord.